

SZAKVÉLEMÉNY

Vizuális favizsgálat

Budapest, VII. Városligeti fasor 5.

2023 JÚNIUS 29.

Készítette:

Márton Huba Zoltán

martonhuba.kertesz@gmail.com

+36 20 488 0203

SZAKVÉLEMÉNY TARTALMA:

Budapest VII. Városligeti fasor 5. szám alatti ingatlanon álló kislevelű hárs vizuális teljes körű favizsgálata és kezelési javaslattal ellátott szakvélemény.

Jelen szakvélemény a következőket tartalmazza:

- Vizsgált fa ábrázolása térképen
- Megrendelői és kapcsolattartó adatok
- Vizsgálati módszer leírása (Radó-féle értékeli magyarázat kifejtésével)
- Ápolási javaslatok útmutató
- 1 db kezelési javaslattal ellátott favizsgálati adatlap
- Értékelés és összegzés
- Melléklet: 1 db kezelési javaslattal ellátott favizsgálati adatlap

VIZSGÁLT FA ÁBRÁZOLÁSA TÉRKÉPEN:

MEGRENDELŐ ADATAI:

Budapest – Fasori Református Egyházközösség
1071 Budapest, Városligeti fasor 5.

hivatal@fasor.hu

KAPCSOLATTARTÓ ADATAI:

Vértesy Máté

+36 20 513 4929

vertesy.mate@gmail.com

VIZSGÁLAT MÓDSZERE:

A fa egészségi állapotának felmérése szemrevételezéssel történt. A vizuális favizsgálat célja a fa állapotának részletes felmérése, a kockázatot jelentő elváltozások felderítése, és értékelése. A fa környezetére jelentő kockázatának mértéke megállapításra került, a szükséges beavatkozások az eredmények alapján jól meghatározhatóak. Az elkészített favizsgálati jegyzőkönyvben foglaltak tudomásul vétele és az előírt ápolási munkák elvégzése sem garantálja a fa százszázalékos biztonságosságát rendkívüli időjárási vagy egyéb, előre nem látható körülmények között, azonban a kockázati tényező jelentősen csökkenthető. A favizsgáló az esetleges károkozásért nem vonható felelősségre. A gyökérszónában végzett és a gyökereket érintő beavatkozásokról adatokat, dokumentációt vagy szóbeli közlést nem kaptam.

ÉRTÉKELÉSEK MAGYARÁZATA:

A vizuális favizsgálatok alkalmával a vizsgált fa gyökérzetének, törzsének, valamint a koronájának állapotát a Radó Dezső által kidolgozott pontrendszerben is értékelésre kerülnek. Az osztályzatokhoz tartozó szöveges kifejtést az alábbi táblázatok tartalmazzák:

- 1.** A fa gyökerének osztályzatát a gyökérzet és a gyökérnyak vizsgálata együttesen adja. A szemrevételezés során a fa termőhelyi adottságain túl a gyökérzet károsodására utaló jeleket figyeljük meg.

A gyökérzet állapota	
Értékelés	Osztályzat
Láthatóan fejlett gyökérnyak, optimális termőhelyen, ép gyökérnyak	5
A gyökérzet fejlődése kismértékben gátolt, elfogadható termőhelyen, a gyökérnyak nem sérült	4
A gyökérzeten és/vagy gyökérnyakon látható kisebb károsodások (sebek, korhadások), csekély hibákkal rendelkező termőhelyen	3
Gyökérzeten és/vagy a gyökérnyakon látható erős felszíni károsodás, jelentősen kedvezőtlen termőhelyen	2
A gyökérzet erős, legalább 50 %-os károsodása, nagyon rossz feltételekkel rendelkező termőhelyen	1

- 2.** A törzs vizsgálatakor figyelembe kell venni a gyökérnyak és a koronaalap állapotát is. Vizsgálatakor a törzs épségét, korhadás mértékét, kéregének épségét, károsodott részek alapján értékeljük.

A törzs állapota	
Értékelés	Osztályzat
A törzs nem károsult	5
Kismértékű károsodás (néhány felszíni seb)	4
A törzs egyértelmű károsodása (néhány felszíni seb és korhadási helyek)	3
A törzs erős károsodása (több nagyfelületű seb, mély bekorhadások)	2
A törzs előrehaladottan károsult, elhalt, korhadt (a törzs oly mértékben károsult, hogy statikai vagy tápanyagellátási funkcióit nem képes ellátni)	1

3.

A korona osztályzata a fajra jellemző habitusához/koronaszerkezetéhez viszonyított valós lomtömeg arányán alapul. A koronaszerkezet vizsgálatához szorosan hozzátartozik a koronaalap vizsgálata is.

A korona állapota	
Értékelés	Osztályzat
A korona formája (a fajra jellemzően) ép, a lombveszteség nem haladja meg a 10 %-ot	5
A lombveszteség 11-25 % közötti	4
Jelentős lombveszteség (26-50%)	3
Erős koronakárosodás (50% feletti)	2
Elhalt korona, teljes lombveszteség	1

4.

A fa életképességének és egészségügyi állapotának meghatározásához figyelembe kell venni a különböző részein látható elváltozások összességének hatásait a fa biztonságos megtartására, mindemellett számolni kell az elváltozások kezelésére előírt ápolási javaslatok várható hatásaival.

A fa életképessége és egészségi állapota (MFE ajánlás 2012)	
Értékelés	Osztályzat
A fa kitűnő egészségi állapotú	5
Beavatkozással a fa élettartama a termőhely által meghatározott maximális életkort megközelíti	4
A termőhely által meghatározott életkor előtt lecserélendő	3
Egy évtizeden belül lecserélendő	2
Sürgősen lecserélendő az állapota vagy károkozás veszélye miatt (a károkozás veszélye csak a fa kivágásával kerülhető el)	1

ÁPOLÁSI JAVASLATOK

Koronakönnyítés: ezen beavatkozás átmentet képez az ápoló metszés és az erőteljesebb ifjítás között. Célja a lombfelület egyöntetű csökkentése melynek mértéke 10, 20 és 30% lehet. A beavatkozás magába foglalja a száraz-, egymást keresztező-, ürszelvénybe-, és vezetékbe érő ágak eltávolítását.

Ápoló metszés: a beavatkozás célja a fa egészségének és biztonságának megtartása. A beavatkozás során beteg, sérült, száraz, rossz állású, alászorult, gyengébb növekedésű, valamint egymást keresztező ágak eltávolítása és metszlapok kezelése szükséges.

Ritkító metszés: sűrű térállású ágak visszacsökkentése. A beavatkozást követően csökken a koronafelület széllal szembeni ellenállása, valamint több fény jut be koronába. A metszés megőrzi a fa eredeti koronaformáját és méretét.

Gallyazás: sérült, száraz, valamint egymást keresztező ágak, ágcsonkok eltávolítása. Légvezetékek, valamint egyéb létesítmények védőzónájának kialakítása, épülethez érő ágak és utak ürszelvényének biztosítása esetén alkalmazzuk.

Szárazgallyazás: száraz ágak szakszerű eltávolítása a koronából

Statikai helyreállító gallyazás: a fa aszimmetrikus habitusú, dőlése és elhajlása esetén végzett beavatkozás. A korona egyes részeinek eltávolításával a fa súlypontja közelebb kerül a gyökérnyakhoz.

Korona kurtítás: koronafelület csökkentése a fa természetes koronájának megtartásával. Mértéke nem haladhatja meg a teljes koronatömeg 1/3-át. A beavatkozás során ágakat valamely elágazásig metszünk/kurtítunk vissza, az ágakat viszont két elágazás közötti részre csonkolni tilos. A szívóág átmérőjének a kurtított ág átmérőjének minimum 1/3-a kell, hogy legyen.

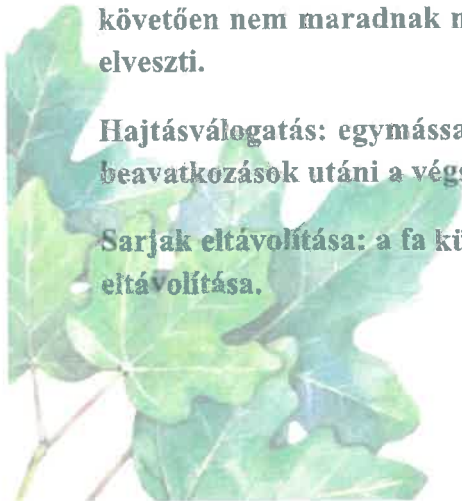
Korona részleges kurtítás: ürszelvénybe, épületekhez érő ágak kismértékű aszimmetrikus korona visszacsökkentés. Szükséges lehet ezen beavatkozást továbbá eszközölni, ha egy adott területen építésbe fognak a fa közvetlen közelében.

Ifjítás: előregedett, visszaszáradt korona miatt új, fajra jellemző koronaszerkezet kialakítása. A beavatkozást követően megfelelő minőségű szívóhajtások maradnak, a fa habitusa megtartható.

Visszavágás: a koronafelület nagymértékű visszacsökkentése a fa főbb szerkezeti részeinek meggyengülése, ágrendszerek kóros elváltozása esetén alkalmazzuk a beavatkozást. A beavatkozást követően nem maradnak megfelelő minőségű szívóhajtások ezáltal a fa a fajra jellemző habitusát elveszti.

Hajtásválogatás: egymással konkuráló hajtások szelektálása. A koronában végzett drasztikusabb beavatkozások utáni a végső koronaszerkezet kialakításáig tartó munkafolyamat.

Sarjak eltávolítása: a fa különböző részein előtörő, nem a természetes habitusra jellemző hajtások eltávolítása.

Vázágak összekötése: korona stabilitására és az ágak letörés veszélyének csökkentésére szolgáló beavatkozás. A beavatkozás megakadályozhatja a vázágak lehasadását és a koronaalap repedését. A rendszer összetett, speciális anyagokat és felkészültséget igényel.

Csőfal pótlás: nagyobb odúk, üregek falainak rögzítésére, stabilitására szolgáló speciális faszécszeti beavatkozás.

Sebkezelés: 10 cm átmérőjű fölötti metszlapok, mechanikai sérülések kezelése faszécszeti anyaggal. Alapvetően minden metszéssel járó beavatkozás során alkalmazzuk, külön ápolási munkálatként csak az elmaradt kezeléseket említjük. A nyílt sebfelületek kezelése nélkül a fa állapotromlásának veszélye fokozottan fennáll.

Seb, odú-, és üregkezelés: faszécszeti beavatkozás, mellyel a fa állapotromlását lassítjuk, megállítjuk.

Törzsrögzítés: károsodott vagy veszélyes mértékben eltolódott statikai súlypontú fák törzsének rögzítése.

Pangóvíz kivezetés: faszécszeti beavatkozás, odúkban, üregekben vagy egy az egy pontból kitörő több vázág alapjában összegyűlő víz kivezetése mellyel a fa állapotromlásának veszélyét csökkentjük.

Gyökérkezelés: talajfelszínen lévő, látható sérült beavatkozásra szoruló gyökérzet kezelése, valamint a gyökérzet által veszélyeztetett objektumok védelmére szolgáló beavatkozás. Mivel a fa statikai állapotát befolyásolhatjuk kizárólag szakember végezheti el munkálatokat.

Gyökérvár/gyökérterelés: a gyökérzet és az adott objektum kölcsönös védelmére szolgáló beavatkozás, mely során az építmény/beépített lemez nem engedi a gyökérzet növekedését/terjedését az objektum irányába.

Gyökérvédelem feltöltés: talajfelszínre kerülő gyökerek védelmére szolgáló beavatkozás.

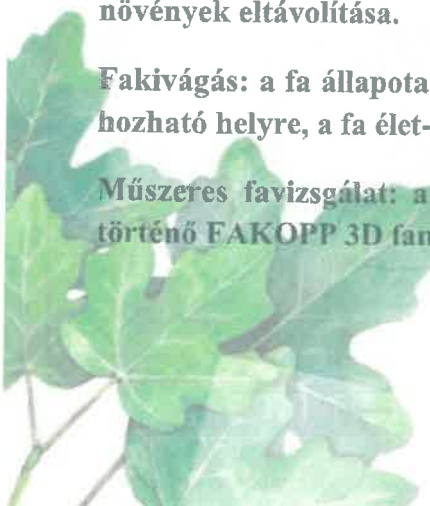
Fahely átalakítás: a fa élettere beszűkült, gyökérzetének fejlődése gátolt. A beavatkozás a fa állapotmegóvásához elengedhetetlen.

Tápanyagutánpótlás: fák fejlődéséhez, kondicionálásához szükséges megfelelő tápanyagok kijuttatása.

Epifiton növények eltávolítása: a fára felkúszó (borostyán) és/vagy a fán élősködő (fagyöngy, fakín) növények eltávolítása.

Fakivágás: a fa állapota oly mértékben leromlott, hogy az ápoló célzatú beavatkozással már nem hozható helyre, a fa élet- és vagyonszükségletét veszélyeztet, emiatt kivágása indokolt.

Műszeres favizsgálat: a fa vizuális vizsgálata során indokoltá vált az akusztikus tomográfiával történő FAKOPP 3D műszeres vizsgálat.

FAVIZSGÁLATI ADATLAP

Vizuális állapotfelmérés

Dátum	2023.06.25
Felmérés helye	Budapest, VII. Városligeti fasor 5.
Fa azonosítója	1
Fafaj tudományos neve	Tilia cordata
Fafaj magyar neve	kislevelű hárs
Törzsátmérő 1 méteren (cm)	38
Koronaátmérő (m)	6
Famagasság (m)	9,5
Törzs magassága (m)	3,5
Biztonsági tényező	-

DIAGNÓZIS

Gyökér állapota

feltöltés	
lehordás	
talajzárás	burkolat
talajszennyezés	
gyökérszélvágás	x
gyökérsérülés	
gyökérsérülés	
gyökérsérülés	
gyökérsérülés	
a talajfelszín megemelése	
a gyökérszélvágás kimozdult	
egyéb	gyökérszélvágás gomba termőtest
Radó-féle osztályzat	1

Törzs állapota

kéreg sérülés	
fagyrepedés	
fagyrepedés	
korhadás	
odvasodás	
ferde növekedés	x
csavarodott növekedés	
több törzs	
egyéb	gomba termőtest
Radó-féle osztályzat	1

Korona alap állapota

fagyrepedés	
korhadás	x
odvasodás	x
villás elágazás	x
egy pontból több vágás	
víz-zsák	

Korona állapota

féloldalas	
kültpontos	
száraz ágak	x
sérült vágás	x
odvas vágás	
viaszavagott	
légvezeték a koronában	
egyéb	fennakadt ágak, ágcsomok, lehasadt ágak, gomba termőtest
Radó-féle osztályzat	1
Radó-féle ápoltság	1
Radó-féle életképesség	1

KEZELÉSI JAVASLAT

Kivágás

A fa kiszáradt, balesetveszélyes.

ÉRTÉKELÉS ÉS ÖSSZEGZÉS

A helyszíni felmérést 2023. június 26-án végeztem el. A vizsgált fa Budapest VII. Városligeti fasor 5. szám alatti magáningatlan telkén található. Szemrevételezési jelentési adatlap, az alábbiakban feltüntetett megállapítások szöveges kifejtése, indoklása olvasható:

A magáningatlanon vizsgált *Tilia cordata* elhelyezkedés tekintetében közel az épülethez került eltelepítésre. A fa gyökérszónájában közmű található, gyökérnyakán gomba termőtest van, mely a törzsön át a fa koronájáig több ponton megfigyelhető. Törzse ferde növekedésű. A fa koronája villás elágazásban terhelődik a koronaalapra, melyen korhadás, odvasodás figyelhető meg. Koronájában sérült, száraz ágak, fennakadt ágak, ágcsonkok, lehasadt ágak találhatóak.

A fa talpon kiszáradt, jelen állapotában balesetveszélyes, emiatt a fa kivágását javaslom.

A SZAKVÉLEMÉNYT KÉSZÍTETTE

TANÚSÍTVÁNY

A MAGYAR FAÁPOLÓK EGYESÜLETE
TANÚSÍTJA, HOGY

Márton Huba Zoltán

MINŐSÍTETT FAVIZSGÁLÓ
ZERTIFIZIERTER BAUMKONTROLLEUR
QUALIFIED TREE RISK ASSESSOR

BIZONYSÁGOT TETT ARRÓL, HOGY
A FÁK SZAKSZERŰ VIZSGÁLATÁHOZ SZÜKSÉGES
ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI TUDÁSSAL RENDELKEZIK.

A FAVIZSGÁLÓ NYILATKOZOTT ARRÓL, HOGY A MAGYAR FAÁPOLÓK EGYESÜLETE
ÁLTAL KÖZREADOTT ETIKAI KÓDEXET BETARTJA.

A TANÚSÍTVÁNY HITELESÍTÉSE

MAGYAR FAÁPOLÓK EGYESÜLETE,
FAVIZSGÁLÓ MUNKACSOPORT

A MUNKACSOPORT
VEZETŐJE

A MAGYAR FAÁPOLÓK EGYESÜLETÉNEK
ELNÖKE

A MUNKACSOPORT
TITKÁRA

A MINŐSÍTÉS SORSZÁMA: FV-21/18

KELT: BUDAPEST, 2021. április 10.

